

Dosarul nr. 3ra-995/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. I.Păduraru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Bostan, A.Pahopol, V.Negru)

ÎNCHEIERE

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus”, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus” împotriva Ministerului Economiei și Infrastructurii, intervenienți accesorii Agenția Națională Transport Auto, Societatea cu Răspundere Limitată „Iurtol-Trans”, Societatea cu Răspundere Limitată „Roa Consulting Auto”, Societatea cu Răspundere Limitată „Eurotrans Tur”, Întreprinderea Individuală „Becar Parii”, Societatea cu Răspundere Limitată „Rivan Tur Can”, Societatea cu Răspundere Limitată „Jitari P.Trans” și Societatea cu Răspundere Limitată „Nimelim-Tur” cu privire anularea ordinelor și obligarea organizării concursului,

cererea intervenientului principal depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu Trans” împotriva Ministerului Economiei și Infrastructurii, intervenienți accesorii Agenția Națională Transport Auto, Societatea cu Răspundere Limitată „Iurtol-Trans”, Societatea cu Răspundere Limitată „Roa Consulting Auto”, Societatea cu Răspundere Limitată „Eurotrans Tur”, Întreprinderea Individuală „Becar Parii”, Societatea cu Răspundere Limitată „Rivan Tur Can”, Societatea cu Răspundere Limitată „Jitari P.Trans” și Societatea cu Răspundere Limitată „Nimelim-Tur” cu privire la anularea ordinului și obligarea Ministerului Economiei și Infrastructurii de a scoate la concurs toate cursele atribuite Întreprinderii Individuale „Becar Parii”,

împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La data de 3 mai 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Economiei și Infrastructurii, intervenienți accesorii Agenția Națională Transport Auto, Societatea cu Răspundere Limitată „Iurtol-Trans”, Societatea cu Răspundere Limitată „Roa Consulting Auto”, Societatea cu Răspundere Limitată „Eurotrans Tur”, Întreprinderea Individuală

„Becar Parii”, Societatea cu Răspundere Limitată „Rivan Tur Can”, Societatea cu Răspundere Limitată „Jitari P.Trans” și Societatea cu Răspundere Limitată „Nimelim-Tur” cu privire anularea ordinelor.

În motivarea acțiunii a indicat că, Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus” este operator de transport rutier ce deservește ruta regulată de pasageri în trafic național Chișinău (16:35) – Fântânița (11:30), conform graficului de circulație al autorizației de transport rutier de persoane prin servicii regulate (codul rutei 1769), aprobat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Programul de transport rutier este programul care stabilește rutele și cursele necesare, graficele de circulație, capetele de rută, gările auto, stațiile publice, precum și numărul necesar de vehicule, categoria de confort și capacitatea minimă a acestora în vederea efectuării transportului rutier contra cost de persoane prin servicii regulate.

Fără a stabili care va fi impactul modificărilor propuse asupra rutelor deja existente și fără a ține cont de indicele de îmbarcare a acestora, la data de 8 februarie 2017 și la 15 februarie 2017, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a emis o serie de ordine prin care a modificat programul de transport rutier interraional, după cum urmează:

prin pct.1 al ordinului nr.49 din 15 februarie 2017, ruta regulată Chișinău 08:53 – Drochia 04:00 atribuită spre deservire Societății cu Răspundere Limitată „ROA Consulting Auto”, a fost prelungită până la Dondușeni și a stabilit ora 03:00 de plecare din Dondușeni, precum și s-a modificat ora de plecare din Chișinău de la 08:53 la 16:45;

prin pct.1 al ordinului nr.56 din 15 februarie 2017, ruta regulată Chișinău 18:55 – Dondușeni, atribuită spre deservire Societății cu Răspundere Limitată „Jurtol Trans”, a fost prelungită până la Otaci, cu stabilirea orelor de plecare din Otaci la 09:10 și din Dondușeni la 10:20, excluzându-se din graficul de circulație cursa retur punctele intermediare de staționare Cemoleuca, Mosana, Briceni, Sauca și fără dreptul de transportare a pasagerilor din Bălți spre Chișinău și din Rîșcani spre Bălți;

prin pct.1 al ordinului nr.19 din 8 februarie 2017, din graficul de circulație al rutei regulate Dondușeni 11:00 - Bălți 14:15, atribuită spre deservire Societății cu Răspundere Limitată „Jitari P Trans”, s-au exclus localitățile Fântâna Albă și Parcova, s-a inclus localitatea Chetrosica Noua;

prin pct.1 al ordinului nr.46 din 15 februarie 2017, ruta regulată Chișinău 15:35 - Mihaileni atribuită spre deservire Societății cu Răspundere Limitată „Jitari P Trans”, s-a prelungit până la Baraboi, cu stabilirea orelor de plecare din Baraboi la 03:30 și din Mihaileni la 03:37, cu includerea punctelor intermediare staționare Mihailovca, Vranesti, Sverdiac și Ochiul Alb;

prin pct.1 al ordinului nr.39 din 15 februarie 2017, la ruta regulată Chișinău 19:30 - Dondușeni 12:00, atribuită spre deservire Societății cu Răspundere Limitată „Jurtol Trans” și Societății cu Răspundere Limitată „Nimelim Tur”, s-a modificat ora de plecare din Chișinău de la 19:30 la 05:30 și s-a exclus din graficul de circulație punctele intermediare Orhei și Rublenița;

prin pct.2 al ordinului nr.39 din 15 februarie 2017, ruta regulată Chișinău 13:30 - Șolcani atribuită spre deservire Societății cu Răspundere Limitată „Eurotrans Tur”, a fost prelungită până la Holoșnița, cu stabilirea orei de plecare la 19:30 din Chișinău de la Societatea pe Acțiuni „Gara Nord” și din Holoșnița la 05:30 și excluderea din graficul de circulație punctul intermediar Codru Nou. Ruta regulată Chișinău 13:30 -

Șolcani 06:00 a fost atribuită spre deservire Societății cu Răspundere Limitată „Eurotrans Tur”, Societății cu Răspundere Limitată „Nimelim Tur” și Societății cu Răspundere Limitată „Iurtol Trans”;

prin pct.1 al ordinului nr.85 din 15 februarie 2017, ruta regulată Chișinău 12:13 - Drochia atribuită spre deservire Societății cu Răspundere Limitată „ROA Consulting Auto”, a fost prelungită până la Baraboi, cu stabilirea orei de plecare la 04:30 și includerea punctelor intermediare Mihailovca, Sîngerei, Biliceni Vechi, Mihaileni și Ochiul Alb.

La data de 13 februarie 2017, de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor au fost atribuite un șir de rute regulate cu nerespectarea cerințelor legale de atribuire a rutelor prin concurs.

Prin ordinul nr.31, rutele regulate Chișinău - Cuconeștii Noi, Chișinău - Costești și Chișinău - Văratice au fost atribuite spre deservire Întreprinderii Individuale „Becar Parii” și Societății cu Răspundere Limitată „ROA Consulting Auto”, iar prin ordinul nr.29, rutele Chișinău 19:10, 10:00; Caplani 09:00, 15:30; Chișinău 11:00, 19:50; Carahasani 09:00 și Chișinău 10:30 - Volontiri 14:00 au fost atribuite spre deservire către Societatea cu Răspundere Limitată „Iurtol Trans” și Societatea cu Răspundere Limitată „Rivan Tur Can”.

Nefiind de acord cu modificările introduse prin ordinele sus menționate, la 10 martie 2017 a depus două cereri prelabile prin care a solicitat abrogarea ordinelor nr. 19, 49, 56, 46, 39 și nr. 85 cu suspendarea eliberării autorizațiilor la cursele menționate. Prin a doua cerere a solicitat abrogarea ordinelor nr. 29 și 31 din 13 februarie 2017 cu scoaterea la concurs a dreptului de deservire a rutelor pe motiv că nu au fost consultate în prealabil cu transportatorii care operează în direcția respectivă, a dispus atribuirea unor rute regulate fără organizarea concursului și nu au fost respectate cerințele legale de stabilire a impactului pe care îl pot avea modificările propuse asupra rutelor deja existente, încălcând astfel drepturile și interesele comerciale ale Societății cu Răspundere Limitată „Calantus”.

Prin răspunsul din 7 aprilie 2017, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a evitat de a acorda un răspuns exact cu referire la cerințele înaintate.

A menționat că, aceste ordine au un impact negativ sporit asupra activității sale, deoarece, modificările operate în Programul de transport au avut drept rezultat suprapunerea și intersectarea curselor cu traseul rutei Chișinău - Fîntînița, care aparține Societății cu Răspundere Limitată „Calantus”.

Noile grafice de circulație aprobate prin ordinele contestate, conțin ore de pornire, localități și puncte de staționare asemănătoare cu cele existente în graficul de circulație la ruta Chișinău - Fîntînița. Indicele de contrapunere pe traseu la ruta Chișinău - Fîntînița se manifestă în proporție de 81-85%.

Programul de transport interraional care a existat până la efectuarea modificărilor, satisfacea pe deplin necesitățile populației în servicii de transport rutier, iar din momentul acordării permisiunii privind efectuarea modificărilor, capacitatea de îmbarcare a pasagerilor în direcția respectivă a scăzut în mod dramatic, inclusiv și indicele redus de îmbarcare a pasagerilor și veniturile întreprinderii.

Din analiza comparativă a graficului de circulație, nu a fost respectată condiția de a asigura un interval de 30 de minute între plecările din stație și capetele de rute comune. La fel, nu au fost informați în termen de 30 de zile calendaristice toți

operatorii de transport rutier care activează pe ruta la care urmează a fi efectuate modificări.

A mai indicat că, după decesul fondatorului Întreprinderii Individuale „Becar Parii”, Parii Mihail, succesorii de drept nu au profitat de posibilitatea de a perfecta actele corespunzătoare și a fi incluși în calitate de fondatori ai întreprinderii date, care la data de 31 martie 2017 a fost radiată din Registrul comerțului deținut de Camera Înregistrării de Stat. Odată cu decesul acestuia, rutele deservite urmau să fie expuse la concurs.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus” admiterea acțiunii, anularea pct. 1 din ordinul nr. 19 din 8 februarie 2017; pct. 1 din ordinul nr. 39, pct. 1 din ordinul nr. 46, pct. 1 din ordinul nr. 49, pct. 1 din ordinul nr. 56 și pct. 1 din ordinul nr. 85 emise la 15 februarie 2017 și a ordinului nr. 29 și 31 din 13 februarie 2017, emise de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

La data de 5 aprilie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu Trans” a depus cerere de atragere în calitate de intervenient principal solicitând anularea ordinului nr. 31 din 13 februarie 2017.

În motivarea cererii a indicat că, ordinul nr. 31 din 13 februarie 2017 a Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor îi lezează drepturile și interesele sale, iar în acest sens a depus cerere prealabilă prin care a solicitat anularea actului administrativ și scoaterea la concurs a tuturor rutelor atribuite după Întreprinderea Individuală „Becar Parii”, iar prin răspunsul nr. 14/4-2620 din 12 martie 2018, i s-a refuzat în satisfacerea cerințelor.

A considerat că, ordinul nr. 31 din 13 februarie 2017 a fost emis cu încălcarea legii materiale și procedurale ce reglementează atribuirea rutelor regulate.

Parii Mihail, fondatorul unic al Întreprinderii Individuale „Becar Pani” a decedat la data de xx xxxx xxxx, iar toate drepturile și obligațiile sale au încetat să existe, întreprinderea fiind lichidată.

Astfel, urma a fi organizat un concurs cu privire la rutele/cursele care i-au fost atribuite Întreprinderii Individuale „Becar Parii”, însă, contrar prevederilor art. 38 alin.(1) din Codul transporturilor rutiere, nu s-a dispus anularea ordinului nr. 31 din 13 februarie 2017 și nici nu au fost scoase la concurs rutele atribuite. Prin acest fapt i s-a încălcat drepturile și interesele Societății cu Răspundere Limitată „Iovu Trans”.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu Trans” admiterea cererii, anularea integrală a ordinului nr. 31 din 13 februarie 2017 a Ministerului Economiei și Infrastructurii cu obligarea de a scoate la concurs toate rutele atribuite Întreprinderii Individuale „Becar Parii” până la momentul decesului fondatorului.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus” și cererea intervenientului principal depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Iovu Trans”, s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus” și s-a menținut hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 10 iunie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus”, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur a depus recurs împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a refuzat amânarea examinării cauzei care a fost solicitată de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Calantus”. Astfel, a fost lipsită de dreptul de a fi asistată de avocatul cu care a avut încheiat un contract de asistență juridică, fiind îngrădit accesul la justiție și dreptul la apărare.

A menționat că, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus”, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 februarie 2019.

Decizia instanței de apel redactată integral a fost expediată în adresa participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la data de 3 aprilie 2019, potrivit scrisorii de însoțire nr. 3807 (f.d.201). Însă, la materialele cauzei lipsesc date privind recepționarea acesteia.

Astfel, recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus” la data de 10 iunie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Calantus”, reprezentată de avocatul Valeriu Gandrabur, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu